

АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне науково-експертне управління

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-40-25, 255-45-01; факс: 255-41-86

До реєстр. № 4503-д від 08.06.2021
Народні депутати України
Д. Наталуха та інші

ВИСНОВОК

на проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації положень законодавства Європейського Союзу про доброчесність, прозорість та запобігання спотворенню конкуренції на оптових ринках»

У проекті, зокрема:

запроваджуються поняття «оптовий енергетичний ринок», «оптові енергетичні продукти», «особа, яка професійно організовує операції з оптовими енергетичними продуктами», «інсайдерська інформація на ринку електричної енергії», «інсайдерська інформація на ринку природного газу», «маніпулювання на ринку електричної енергії», «маніпулювання на ринку природного газу», «критична інфраструктура»;

встановлюється заборона здійснення маніпулювань на оптовому енергетичному ринку та обмеження поводження з інсайдерською інформацією;

визначається відповідальність учасників оптового енергетичного ринку та їх службових осіб за маніпулювання ринками, неправомірне використання інсайдерської інформації;

передбачається надання повноважень Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (надалі – НКРЕКП), з визначення вимог щодо заборони та запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках відповідно до вимог нормативно-правових актів Енергетичного Співтовариства; контролю ринків електричної енергії та природного газу та поведінки суб'єктів господарювання, що провадять діяльність на зазначених ринках, з метою виявлення ознак зловживань на ринках; реєстрації суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та є учасниками оптових енергетичних ринків; отримання інформації від осіб, які професійно організовують операції з оптовими енергетичними продуктами; здійснення моніторингу торгівельної діяльності з оптовими енергетичними продуктами метою виявлення та запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках тощо.

Відповідні зміни пропонуються до законів України «Про природні монополії», «Про інформацію», «Про Антимонопольний комітет України», «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», «Про ринок електричної енергії», «Про ринок природного газу».

Метою проекту, як зазначається у пояснювальній записці до нього, є «імплементування в українське законодавство положень Регламенту № 1227/2011 від 25 жовтня 2011 року з урахуванням пропозицій Енергетичного Співтовариства. Для чого пропонується закріпити на законодавчому рівні норми, спрямовані на попередження зловживань з боку учасників на оптових енергетичних ринках, та встановити відповідальності для учасників за маніпулювання на енергетичних ринках, а також за торгівлю на основі інсайдерської інформації».

До Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2021 рік, затвердженого постановою Верховної Ради України від 02.02.2021 № 1165-IX (п. 178), включено проект Закону про запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках (REMIT), яким передбачається «визначення вимог та правил забезпечення прозорості на оптових енергетичних ринках відповідно до адаптованої версії Регламенту (ЄС) № 1227/2011 від 25.10.2011 щодо цілісності та прозорості оптового енергетичного ринку (REMIT), а саме: встановлення заборони та визначення заходів з попередження, виявлення та подолання зловживань на оптових енергетичних ринках (зокрема таких, як маніпулювання, торгівля інсайдерською інформацією, використання переваг, пов'язаних з монопольним становищем тощо), що сприятиме посиленню конкуренції, підвищенню прогнозованості тенденцій на енергетичних ринках та своєчасному запобіганню небажаних негативних подій та наслідків. Що створить передумови для стабільного функціонування енергетичної системи України та її синхронізації до об'єднання енергетичних систем держав-членів ЄС ENTSO-E» (відповідальні – НКРЕКП, Міністерство енергетики та вугільної промисловості України), строком подання – лютий 2021 року.

Звертаємо також увагу на те, що у п. 639 Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2020 рік, затвердженого постановою Верховної Ради України від 16.06.2020 № 689-IX, містився проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо цілісності та прозорості оптових енергетичних ринків, щодо якого було зазначено наступне – «Відповідно до положень частини другої статті 1 Закону України «Про ратифікацію Протоколу про приєднання України до Договору про заснування Енергетичного Співтовариства» та рішення РМ Енергетичного Співтовариства № 2018/01/МС-ЕпС від 29 листопада 2019 року передбачена транспозиція та імплементація адаптованої версії Регламенту (ЄС) № 1227/2011 від 25 жовтня 2011 року щодо цілісності та прозорості оптового енергетичного ринку. З метою належної імплементації положень Регламенту проектом закону вноситимуться зміни до профільних законів України, зокрема щодо повноважень НКРЕКП, необхідних

для забезпечення виконання вимог Регламенту та відповідальності учасників ринку щодо зловживань на оптових енергетичних ринках».

Головне управління, у цілому підтримуючи ідею необхідності удосконалення законодавчого та регуляторного середовища енергетичного сектору України шляхом його гармонізації з нормативно-правовою базою та найкращими практиками Європейського Союзу, одночасно, проаналізувавши проект у вкрай стислий термін, з приводу його окремих положень вважає за доцільне зауважити наступне.

1. Зауваження загального характеру.

1.1. Насамперед, вважаємо за доцільне акцентувати увагу на необхідності запровадження обов'язкових вимог щодо:

використання при підготовці законопроектів, спрямованих на імплементацію положень міжнародних актів (у даному випадку актів Європейського Союзу (далі – ЄС)) у національне законодавство, виключно офіційно перекладених на державну мову таких актів, що унеможливило б довільний переклад та, як наслідок, спотворення суті їх положень;

надання в числі супровідних до зазначених законопроектів документів, які вносяться на розгляд Верховної Ради України, таких офіційно перекладених актів, що дозволяло б здійснювати належну оцінку відповідних законодавчих ініціатив.

1.2. У назві проекту чітко не визначений предмет його регулювання, а саме – не зазначається, на оптових ринках якої саме продукції та послуг передбачається вживати заходи із запобігання спотворенню конкуренції у відповідності до законодавства ЄС. За змістом проекту такими є оптові ринки електричної енергії та природного газу, що і слід зазначити у назві проекту.

1.3. Визнаючи специфіку законодавчого регулювання порушеного у проекті питання, все ж зауважимо, що процес імплементації приписів міжнародних документів у національне законодавство полягає не у механічному їх перенесенні у закони, а у викладенні у вигляді правових норм відповідно до вимог законодавчої техніки, під якою розуміється «система усталених теоретико-прикладних правил, вироблених на підставі багаторічної практики законотворчості, якими окреслено засоби і методи розробки та написання проектів законів, що забезпечують точну й повну відповідність положень, що викладаються, їх змісту і призначенню, вичерпний обсяг правового регулювання, ясність та доступність правового матеріалу тощо»¹.

Цього, на жаль, у поданому проекті не повною мірою дотримано, що свідчить про відсутність завершених правових механізмів регулювання відповідних суспільних відносин та можливість у подальшому прийняття відповідних рішень на суб'єктивній основі та шляхом припущень з відповідними негативними наслідками.

Звертаємо, зокрема, увагу на те, що частина положень проекту є декларативними, не відповідають вимогам юридичної визначеності правової

¹ Правила оформлення проектів законів та основні вимоги законодавчої техніки (Методичні рекомендації) / Апарат Верховної Ради України. – К., 2014. – URL: http://static.rada.gov.ua/site/bills/info/zak_rules.pdf

норми, у результаті чого неможливо встановити їх реальний зміст (такими є, наприклад, формулювання – «Регулятор *повинен повно і всебічно* розглянути», «Оператор ринку *повинен* виконувати обов’язок», «Оператор ринку *повинен* мати внутрішні процедури контролю виконання учасниками ринку», «Організований торговельний майданчик, ..., *повинен* мати внутрішні процедури контролю», «призначати експертизу та експерта з числа осіб, які володіють *необхідними* знаннями для надання експертного висновку» тощо).

Йдеться також про приписи, що передбачають оціночні судження, на кшталт: «оманливі сигнали», «сформувати ціни на один або декілька оптових енергетичних продуктів на штучному рівні» тощо.

1.4. Враховуючи нагальну потребу у забезпеченні єдиного підходу до встановлення на законодавчому рівні правил, покликаних забезпечити прозорість та цілісність оптових енергетичних ринків (ринків електричної енергії та природного газу), а також з метою уникнення дублювання відповідних норм у законодавчих актах, що регулюють відносини у відповідних сферах, вбачається можливим розглянути питання врегулювання правовідносин, пов’язаних із попередженням зловживань з боку учасників на оптових енергетичних ринках, та встановлення відповідальності для них за маніпулювання на енергетичних ринках, а також за торгівлю на основі інсайдерської інформації в окремому законі.

2. Щодо змін до Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі у цьому пункті – Закон).

2.1. У новій ст. 2-1 Закону надається визначення понять «критична інфраструктура», «оптовий енергетичний ринок», «оптові енергетичні продукти», «особа, яка професійно організовує та/або укладає операції з оптовими енергетичними продуктами», «чутлива інформація, пов’язана із захистом критичної інфраструктури». З цього приводу зазначимо таке.

2.1.1. У проекті визначається термін «критична інфраструктура – активи, система або її частина, що є необхідними для забезпечення життєво важливих для суспільства функцій, охорони здоров’я, безпеки та добробуту населення, виведення з ладу або руйнування яких матиме суттєвий вплив на національну безпеку та оборону, навколишнє природне середовище та може призвести до значних фінансових збитків і людських жертв».

У зв’язку із цим, звертаємо увагу на вимоги Директиви Ради 2008/114/ЄС від 8 грудня 2008 року про ідентифікацію і визначення європейських критичних інфраструктур та оцінювання необхідності покращення їх охорони та захисту (далі – Директива Ради 2008/114/ЄС). Зокрема, у п. «а» ст. 2 Директиви Ради 2008/114/ЄС дається інше визначення критичної інфраструктури, відповідно до якого «критична інфраструктура» означає «об’єкт, систему, або її частину, розташовану в державах-членах, що є суттєвою для підтримки життєво важливих громадських функцій, здоров’я, безпеки, захищеності, економічного або соціального добробуту населення, пошкодження або знищення якої матиме істотний вплив у державі-члені через неспроможність такої

інфраструктури підтримувати згадані функції». При цьому, у Додатку 1 до Директиви Ради 2008/114/ЄС визначається список секторів Європейської критичної інфраструктури (наприклад, енергетика) та підсекторів (наприклад, електроенергія, нафта, газ).

Зауважимо, що на сьогоднішній день є чинною постанова Кабінету Міністрів України від 09.10.2020 № 1109 «Про деякі питання об'єктів критичної інфраструктури», якою, зокрема, визначаються: Порядок віднесення об'єктів до об'єктів критичної інфраструктури, який визначає механізм віднесення об'єктів до об'єктів критичної інфраструктури та їх категоризації; Перелік секторів (підсекторів), основних послуг критичної інфраструктури держави; Методика категоризації об'єктів критичної інфраструктури, яка визначає механізм та критерії віднесення об'єкта критичної інфраструктури до однієї з категорій критичності.

Так, відповідно до вищезазначеного Переліку до секторів віднесено паливно-енергетичний сектор, який, у свою чергу, включає підсектори – електроенергетику, нафтову та газову промисловість, ядерну енергетику.

Крім того, відповідно до п. 1.4 ст. 1 Кодексу системи передачі, затвердженого постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 309, вже визначено термін «критична інфраструктура», під яким розуміється *«сукупність об'єктів системи передачі або її частини, що входять до складу ОЕС України, та є необхідними для забезпечення життєво важливих для суспільства функцій, охорони здоров'я, безпеки та добробуту населення, виведення з ладу або руйнування яких матиме суттєвий вплив на національну безпеку та оборону, навколишнє природне середовище та може призвести до значних фінансових збитків і людських жертв»*, визначення якого, на нашу думку, більше відповідає вимогам Директиви Ради 2008/114/ЄС.

2.1.2. Звертаємо увагу, що Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення залучення інвестицій та запровадження нових фінансових інструментів» викладено у новій редакції Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок», у тому числі, змінено його назву на – «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки», який набирає чинності з 01.07.2021. У ч. 4 ст. 7 цього Закону визначено зміст поняття «оптового енергетичного продукту». Відтак, закріплення визначень одних і тих же термінів у декількох законодавчих актах, тим паче, закріплення неідентичних визначень, не відповідає вимогам законодавчої техніки, а також не сприяє однозначному розумінню та тлумаченню відповідних законодавчих актів.

2.1.3. Також звертаємо увагу на те, що Закон у чинній редакції не містить визначень будь-яких термінів. Відповідно, у разі доповнення його ст. 2-1 у запропонованій редакції цим Законом будуть визначені лише три поняття, причому усі вони стосуються оптового енергетичного ринку. На думку Головного управління, таке доповнення не відповідає положенням преамбули Закону, згідно з якою цей Закон визначає правовий статус НКРЕКП, яка здійснює державне регулювання у *сферах енергетики та комунальних послуг*, її завдання, функції, повноваження та порядок їх здійснення.

2.2. Змінами до ч. 4 ст. 6 Закону передбачається встановити, що «Регулятор, у процесі проведення у встановленому законодавством порядку моніторингу та розслідувань порушень на оптовому енергетичному ринку, взаємодіє з Антимонопольним комітетом України та Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку в порядку інформаційної взаємодії, затвердженому спільним рішенням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку та Антимонопольного комітету України».

Звертаємо увагу на те, що чинна редакція вказаної ч. 4 передбачає взаємодію Регулятора з іншими органами під час проведення розслідувань на ринках у сферах енергетики *та комунальних послуг*. У редакції ж проекту йдеться про моніторинг та розслідування порушень лише на оптовому енергетичному ринку, внаслідок чого розслідування на ринку комунальних послуг залишилось поза межами правового регулювання.

Крім того, зауважимо, що ст. 142 вищезгаданого Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» повною мірою врегульовані питання взаємодії НКРЕКП, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку та Антимонопольного комітету України. Аналогічне зауваження стосується доповнень до ст. 20 Закону України «Про Антимонопольний комітет України».

2.3. Частину 4 ст. 14 Закону пропонується доповнити новим п. 8, згідно з яким розгляд справ про застосування санкцій за результатами розслідувань порушень щодо функціонування оптового енергетичного ринку здійснюється на засіданнях Регулятора. Звертаємо увагу на те, що ч. 2 ст. 22 Закону передбачена можливість застосування Регулятором санкцій за порушення законодавства у *сферах енергетики та комунальних послуг*. У зв'язку із цим, запропоновані зміни щодо процедури розгляду питань про застосування санкцій виключно на оптовому енергетичному ринку потребують додаткової аргументації.

2.4. Частину 1 ст. 17 «Функції та повноваження Регулятора» Закону передбачається доповнити новими п.п. 9-1, 9-2, якими Регулятор наділяється повноваженнями визначати рекомендації щодо запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках та здійснювати контроль виконання цих рекомендацій з метою виявлення ознак зловживань на оптових енергетичних ринках. Звертаємо увагу на те, що у національному законодавстві такі документи як рекомендації не мають обов'язкового характеру. У разі прийняття Регулятором нормативного акту, обов'язкового до виконання і здійснення Регулятором контролю за виконанням його положень, доцільною вбачається інша назва цього документу, наприклад, положення, правила, порядок тощо.

Аналогічні за змістом зауваження стосуються п. 23-1 ст. 4 Закону України «Про ринок природного газу» (у редакції проекту).

Сумнівною виглядає можливість наділення Регулятора повноваженнями щодо контролю поведінки суб'єктів господарювання, що провадять діяльність на оптовому енергетичному ринку (новий п. 9-2 ч. 1 ст. 17 Закону). Регулятор може встановлювати лише певні правила поведінки на ринку і контролювати їх

дотримання. Аналогічні за змістом зауваження стосуються змін до ст. 6 Закону України «Про ринок електричної енергії» та п. 24-1 ст. 4 Закону України «Про ринок природного газу» щодо наділення Регулятора повноваженням моніторингу поведінки на ринку та торгівельної діяльності суб'єктів ринку (учасників оптового енергетичного ринку) з метою виявлення та запобігання зловживанням на ринку природного газу.

2.5. Також проектом ч. 1 ст. 17 Закону доповнюється новими п.п. 15-1, 15-2, 15-3, які передбачають ведення Регулятором реєстру учасників оптових енергетичних ринків відповідно до затвердженого порядку, реєстру осіб, які професійно організовують операції з оптовими енергетичними продуктами, реєстру стандартизованих оптових енергетичних продуктів. При цьому, залишилось невизначеним, ким саме затверджуються порядки ведення цих реєстрів, яка інформація включатиметься до реєстрів, що розуміється під поняттями «учасник оптових енергетичних ринків» та «стандартизовані оптові енергетичні продукти».

2.6. Пунктами 19, 19-1, якими пропонується доповнити функції та повноваження Регулятора, визначені ч. 1 ст. 18 Закону, передбачається проведення безпосередньо Регулятором консультацій з Секретаріатом Енергетичного Співтовариства та співпраця Регулятора з Радою регуляторних органів Енергетичного Співтовариства. Звертаємо увагу на те, що вказані питання не можуть регламентуватись національним законодавством України в односторонньому порядку, а мають бути узгодженими з положеннями Договору про заснування Енергетичного Товариства, який набрав чинності для України 01.02.2011. Це застереження стосується також нового п. 25 ч. 1 ст. 17 Закону.

2.7. Частину 1 ст. 20 Закону пропонується доповнити п. 3-1, за яким Регулятор здійснює моніторинг «рівня прозорості, поведінки на оптових енергетичних ринках та торгівельної діяльності з оптовими енергетичними продуктами з метою виявлення та запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках». Звертаємо увагу, що зміст вказаного п. 3-1 певною мірою повторює чинний п. 1 цієї ж частини, у якому йдеться про моніторинг рівня прозорості та конкуренції на ринках у сферах енергетики та комунальних послуг.

2.8. Проект передбачає доповнення Закону ст. 20-1 «Виявлення зловживань на оптовому енергетичному ринку». На думку Головного управління, положення ч. 1 цієї статті, які стосуються питань реєстру учасників оптових енергетичних ринків, не відповідають предмету її регулювання.

2.9. Слід звернути увагу на необхідність дотримання єдності термінології у проекті. Так, наприклад, у ст. 20-1 Закону йдеться про виявлення зловживань на оптових енергетичних ринках, а у ст. 20-2 – про проведення розслідувань щодо функціонування ринків електричної енергії та природного газу.

2.10. У п. 3 ч. 2 ст. 20-2, якою доповнюється Закон, закріплюється право Регулятора під час проведення розслідування призначати експертизу та експерта з числа осіб, які володіють необхідними знаннями для надання експертного висновку. При цьому, залишилось неврегульованим питання щодо порядку призначення експерта та джерел оплати його послуг.

2.11. Частиною 3 ст. 20-2 Закону (у редакції проекту) передбачено, що за результатами розслідування Регулятор публікує звіт про результати розслідування порушень щодо функціонування оптового енергетичного ринку. При цьому, залишається невизначеним, де саме та у які строки має бути опублікований такий звіт. Також із запропонованої редакції вказаної ч. 3 неможливо з'ясувати, чи є усі передбачені нею заходи обов'язковими для здійснення, чи вони описують варіанти можливих дій, із яких Регулятор має право вибрати один або декілька. Крім того, дії Регулятора за результатами розслідування, викладені у вказаній ч. 3, не узгоджуються з порядком дій у разі виявлення порушень законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг, викладеним у ч. 3 ст. 22 Закону (у редакції проекту).

3. Щодо змін до Закону України «Про ринок електричної енергії» (далі у цьому пункті – Закон).

3.1. Редакційно невдалим виглядає зміст пропонованого терміну «система управління ринком», під яким розуміється «програмно-інформаційний комплекс, що включає низку підсистем, що забезпечують управління всіма необхідними базами даних, реєстрами та виконання розрахунків, що визначені правилами ринку» (новий п. 98 ст. 1 Закону), оскільки пропоноване визначення, власне, не розкриває його зміст. Зокрема, незрозуміло, про яку низку підсистем йдеться, які бази даних та реєстри є необхідними. Крім того, питання процедури створення, механізму введення в дію, контролю за системою управління ринку у проекті не врегульовані.

3.2. У проекті передбачається доповнити Закон новою ст. 11-2 «Заборона маніпулювання на ринку електричної енергії». Відзначимо, що назва статті не повною мірою відповідає її змісту. Зокрема, ч. 1 цієї статті присвячена визначенню ознак маніпулювання та дій, які вчиняються, а ч. 2 присвячується визначенню окремо спроби маніпулювання. Лише ч. 3 прямо забороняє маніпулювання або спроби маніпулювання.

У ч. 4 нової ст. 11-2 Закону визначаються ситуації, які не вважаються маніпулюванням. Першочергово звертаємо увагу на те, що положення вказаної частини визначають лише питання маніпулювання та не охоплюють питання спроби маніпулювання. Окрім цього, наголосимо на необхідності дотримання принципу юридичної визначеності правової норми, відповідно до якого норми закону мають бути зрозумілими, чітко визначеними та не передбачати подвійного тлумачення. Зокрема, звороти на кшталт: «підтримання цін, попиту, пропозиції», «виконання учасником ринку (учасником оптового енергетичного ринку) команд оператора системи передачі» та «використання учасником (учасником оптового енергетичного ринку) прийнятих (дозволених) ринкових практик, що визначені правилами ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку» не є чітко визначеними. Із вказаних положень важко встановити, про які саме дії йдеться, їх дозволений обсяг та суб'єкти виконання. Аналогічне зауваження стосується положень ч.ч. 7, 8 ст. 11-2 Закону (у редакції проекту), зі змісту яких незрозуміло, про наявність яких *обґрунтованих підстав* йдеться.

3.3. У новій ч. 10-1 ст. 33 Закону зазначається: «... *невідкладно без затримок, але після з'ясування всіх обставин та проведення оцінки фактів, у строк, що не може перевищувати 30 календарних днів* повідомляти Регулятора про операції на ринку допоміжних послуг та балансуєчному ринку, стосовно яких має обґрунтовані підстави вважати, що операції були здійснені з порушенням встановлених обмежень щодо поводження з інсайдерською інформацією або такі операції мають ознаки маніпулювання чи спроби маніпулювання на ринку електричної енергії ...». Головне управління звертає увагу на те, що звороти «невідкладно», «без затримок», «після з'ясування всіх обставин та проведення оцінки фактів», «у строк, що не може перевищувати 30 календарних днів» в рамках національного законодавства можуть означати чотири різні часові рамки, тому використання усіх зворотів в одному положенні ускладнює його однозначне сприйняття.

Аналогічне зауваження стосується нової ч. 6 ст. 51 Закону, відповідно до якої оператор ринку *зобов'язаний без затримок, але після з'ясування всіх обставин та проведення оцінки фактів, у строк, що не може перевищувати 30 календарних днів* повідомляти Регулятора про операції на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку, стосовно яких має обґрунтовані підстави вважати, що операції були здійснені з порушенням встановлених обмежень щодо поводження з інсайдерською інформацією, або такі операції мають ознаки маніпулювання чи спроби маніпулювання на ринку електричної енергії.

3.4. Змінами до п. 1 ч. 3 ст. 67 Закону передбачається знизити виробникам (крім мікро-, міні-, малих гідроелектростанцій та електричних станцій, що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії) та імпортерам граничну нижню межу обов'язкового місячного обсягу продажу електричної енергії на ринку «на добу наперед» з 30% до 15% їхнього місячного обсягу. Звертаємо увагу на те, що у супровідних до проекту документах запропоновані зміни жодним чином не аргументовані.

4. Щодо змін до Закону України «Про природні монополії» (далі у цьому пункті – Закон).

Зміни до ч. 1 ст. 5 Закону щодо доповнення переліку сфер діяльності суб'єктів природних монополій диспетчерським (оперативно-технологічним) управлінням об'єднаною енергетичною системою України виглядають зайвими. Адже згідно з абз. 7 цієї ж частини до сфери діяльності суб'єктів природних монополій віднесена передача електричної енергії. У свою чергу, оператором системи передачі відповідно до ч. 1 ст. 31 Закону України «Про ринок електричної енергії» може бути суб'єкт господарювання, який отримав ліцензію на провадження діяльності з передачі електричної енергії. При цьому, однією з функцій оператора системи передачі згідно з п. 7 ч. 1 ст. 33 та ч. 1 ст. 44 Закону України «Про ринок електричної енергії» є здійснення диспетчерського (оперативно-технологічного) управління режимами роботи ОЕС України.

5. Щодо змін до Закону України «Про Антимонопольний комітет України» (далі у цьому пункті – Закон).

5.1. Змінами до п. 10 ч. 1 ст. 7 Закону пропонується встановити, що залучення до проведення перевірок спеціалістів органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій за погодженням з їх керівниками, депутатів місцевих рад може здійснюватися лише в порядку, визначеному законодавством. Варто зауважити, що можливість залучення вказаних спеціалістів до проведення перевірок передбачена не лише у п. 10, а й в інших пунктах ч. 1 ст. 7 Закону. Зокрема, у п. 9 мова йде про можливість залучення поліцейських, працівників митних та інших правоохоронних органів для забезпечення проведення розгляду справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зокрема, у разі проведення розслідування. Крім того, у сфері застосування законодавства про захист економічної конкуренції Антимонопольний комітет України згідно з п. 6 ч. 3 ст. 7 Закону може взаємодіяти з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, органами адміністративно-господарського управління та контролю, підприємствами, установами та організаціями з питань розвитку, підтримки, захисту економічної конкуренції та демонополізації економіки. На нашу думку, однією з форм такої взаємодії Антимонопольного комітету України є можливість залучення спеціалістів органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій за погодженням з їх керівниками, депутатів місцевих рад *за їх згодою*, що передбачено у переліку повноважень апарату, державного уповноваженого, голови територіального відділення Антимонопольного комітету України згідно з п. 8 ч. 2 ст. 15, п. 12 ч. 1 ст. 16 та п. 11 ч. 1 ст. 17 Закону. Крім того, згідно з п. 25 ч. 4 ст. 19 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади» керівник центрального органу виконавчої влади залучає державних службовців та працівників територіальних органів центрального органу виконавчої влади, а *за домовленістю з керівниками – державних службовців та працівників міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, місцевих органів виконавчої влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій до розгляду питань, що належать до компетенції центрального органу виконавчої влади.*

5.2. Пропозиція, за якою спільні рішення НКРЕКП, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку та Антимонопольного комітету України підлягають державній реєстрації Міністерством юстиції України у тримісячний термін після затвердження (нова ч. 4 ст. 20 Закону), повторює чинне законодавство. Адже відповідно до вимог ч. 3 ст. 117 Конституції України нормативно-правові акти Кабінету Міністрів України, міністерств та інших центральних органів виконавчої влади підлягають реєстрації в порядку, встановленому законом. Крім того, згідно з п. 1 Указу Президента України «Про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади» від 03.10.1992 № 493 нормативно-правові акти, які видаються міністерствами, іншими органами виконавчої влади, органами господарського

управління та контролю і які зачіпають права, свободи й законні інтереси громадян або мають міжвідомчий характер, підлягають державній реєстрації. Це зауваження також стосується абз. 4 ч. 3 нової ст. 20-1 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» стосовно затвердження Міністерством юстиції України порядку проведення розслідування порушень щодо функціонування оптових енергетичних ринків.

Керівник Головного управління

С. Тихонюк

Вик.: А. Мних, Ю. Лисицька, Е. Вальковський

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ТИХОНЮК СВІТЛАНА АНДРІЙВНА
Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA1040000008BF77900E1514902
Дійсний до: 28.05.2022 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 16/03-2021/192674 від 11.06.2021

542916